

UWAGI W RAMACH UZGODNIEN Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2025 r.
Autor	Ministerstwo Sprawiedliwości
Projekt z dnia	18 czerwca 2024 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	-----
Organizacja samorządowa	Związek Powiatów Polskich
Osoba do kontaktu	Patrycja Grebla-Tarasek
e-mail	biuro@zpp.pl
tel.	18 477 86 00

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	§ 1	Wzrost wysokości kwoty bazowej, do kwoty zapewniającej realne pokrycie kosztów realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej jakim jest organizacja punktów udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.	<p>Proponowany wzrost kwoty bazowej na rok 2025, w porównaniu z rokiem 2024 t. o 241 zł, jest zdecydowanie zbyt niski.</p> <p>Wzrost kwoty bazowej pozwoli na podwyżki wynagrodzeń osób świadczących usługi poradnictwa prawnego i obywatelskiego w wysokości około 45 zł brutto miesięcznie na jedną osobę (przy założeniu, że wykonawca ma dyżur raz w tygodniu). Z uwagi, na obserwowany w skali kraju proces wzrostu wynagrodzeń w gospodarce krajowej, oczekiwania finansowe osób zajmujących się profesjonalną pomocą prawną rosną.</p> <p>Wysokość kwoty bazowej, jaka została przyjęta za podstawę w 2024 r., pomimo nieznacznej podwyżki kwoty, jest nadal znacząco zaniżona, o czym świadczą następujące fakty.</p> <p>W pierwszym roku, gdy powiaty zaczęły realizować zadanie z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej wysokość kwoty bazowej wynosiła 5150 zł, podczas gdy wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę wynosiła 1850 zł. W roku 2025, zgodnie z</p>		

			<p>zapowiedzią Rady Ministrów wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę będzie wynosiła 4626 zł, podczas gdy proponowana wysokość kwoty bazowej na ten rok to 6104 zł. Wyraźnie widać więc, spłaszczenie wysokości kwoty bazowej względem wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, co obrazuje wykres nr 1.</p> <p>Różnicę, w wysokości kwoty bazowej przy założeniu relacji wysokości kwoty bazowej do minimalnego wynagrodzenia za pracę, jaka istniała w 2016 roku, pokazuje wykres nr 2.</p> <p>Co istotne – skutkiem zaniżania wysokości kwoty bazowej jest również brak środków na właściwą organizację, wyposażenie, utrzymanie punktów oraz na finansowanie kosztów obsługi zadania przez pracowników JST. (szerzej na ten temat jest mowa w uwadze nr 2).</p> <p>W ubiegłym roku Związek Powiatów Polskich opracował obszerną analizę, która na różnych wskaźnikach pokazywała, zniżenie wysokości kwoty bazowej. Niestety w tym roku, sytuacja się powtarza i po raz kolejny obserwujemy zaproponowanie kwoty bazowej w rażąco niskiej wysokości. Stąd zachęcamy Państwa do ponownej lektury przytoczonej analizy: https://www.zpp.pl/storage/files/2023-07//3d8c2e58572d4a4df711384f448ea5757670.pdf</p> <p>Można odnieść wrażenie, że co roku wybierany jest inny wskaźnik, byle tylko wzrost kwoty bazowej był jak najniższy. Tak nie da się realizować zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.</p>		
2.	§ 1	Wzrost wysokości kwoty bazowej, do kwoty zapewniającej realne pokrycie kosztów realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej jakim jest organizacja punktów udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i	Średnia dotacja jaką powiat otrzymuje w 2024 r. na prowadzenie jednego punktu wynosi 70 356 zł rocznie, co daje miesięcznie 5 863 zł na jeden punkt. Z kwoty tej, zgodnie z przeznaczeniem wysokości dotacji wskazanej w ustawie, 5 335 zł to wynagrodzenia osób udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na podstawie umowy zawartej z powiatem, 176 zł to zadania z zakresu edukacji prawnej a 352 zł to pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej.		

		<p>nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.</p> <p>Oprócz wynagrodzenia osób udzielających porad w punktach NPP/NPO powiaty za otrzymaną kwotę dotacji są obowiązane zapewnić organizację samego punktu. Zwracamy uwagę, że przy tak niskiej wysokości kwoty bazowej niemożliwe jest nawet zapewnienie lokalu, w którym udzielane są porady, nie mówiąc o innych kosztach, organizacyjno-technicznych jakie ponoszą powiaty.</p>	<p>Szczególnie warto, przyrzeć się kwocie jaką powiaty otrzymują średnio na koszty obsługi organizacyjno-technicznej. Jak już wskazano, w 2024 r. była to kwota 352 zł miesięcznie na jeden punkt nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w powiecie.</p> <p>Ze środków tych powiaty zobowiązane są sfinansować: zapewnienie lokalu – powiaty, bowiem nie dysponują swoimi lokalami w różnych miejscowościach na swoim terenie, stąd też często zmuszone są pozyskiwać lokale z przeznaczeniem na ww. punkty, ponosić dodatkowe koszty energii elektrycznej, koszty dostępu do Internetu (ten jest bowiem niezbędny do logowania w systemie teleinformatycznym do obsługi NPP-NPO), koszty materiałów biurowych, w tym głównie papier, toner do drukarki i długopisy, koszty sprzętu elektronicznego (drukarki, laptopy), a także częściowo koszty pracy pracownika starostwa (urzędu miasta na prawach powiatu), którego zadaniem jest organizacja systemu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie danego powiatu.</p>		
3.	Uzasadnienie str. 3	<p>Proponujemy, aby projektodawca wyciągnął słuszne wnioski z własnych obserwacji.</p>	<p>W uzasadnieniu projektodawca wskazuje cyt: „Powyższe spowodowało realny spadek wartości przyznawanej dotacji na przestrzeni lat, w szczególności postępująca inflacja sprawiła, że wynagrodzenie wykonawców finansowane z dotacji ma realnie mniejszą wartość nabywczą”. Nie sposób nie zgodzić się z tą tezą. Odnosimy jednak wrażenie, że pomimo słusznych obserwacji projektodawca nadal proponuje dotację w rażąco niskiej wysokości, nie uwzględniając wskaźników, o których sam mówi.</p>		
4.	Uzasadnienie str. 4	<p>Skoro projektodawca przyjmuje za wysokość kwoty bazowej na rok 2025 kwotę bazową plus wskaźnik CPI, należałoby uzupełnić wysokość kwoty bazowej o pomijane przez lata wskaźniki inflacji.</p>	<p>W tym roku ustawodawca zdecydował się na zwiększenie kwoty bazowej o prognozowany wskaźnik CPI. W tym wypadku, jeżeli popatrzymy na ujęcie rok do roku wskaźnik CPI, faktycznie powinien pokryć wartość inflacji – jednak tylko jeżeli porównamy inflację do roku 2024. Projektodawca zdaje się zapomnieć, że w latach 2020-2023, gdzie wysokość inflacji była relatywnie najwyższa kwota bazowa pozostawała na stałym niezmiennym poziomie 5 500 zł.</p> <p>Jeżeli projektodawca chce ustalać kwotę bazową z uwzględnieniem wskaźnika inflacji, aby kwota ta znajdowała się na poziomie, jaki ustawodawca przyjął w 2016 roku winien, podnieść wysokość kwoty bazowej o „zaległe” inflację a nie tylko o tegoroczną.</p>		

Wykres 1:

